

عنوان مقاله:

تعیین قدرتهای اجتماعی و کنشگران کلیدی در راستای مدیریت مناقشات آبی (مطالعه موردی: حوزه آبخیز زاینده رود)

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی مهندسی و مدیریت محیط زیست (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

عباس راهدان - دانشجوی دکتری آبخیزداری دانشگاه تهران

حامد بیگی - فارغ التحصیل کارشناسی ارشد آبخیزداری دانشگاه تهران

مژگان یاراحمدی - دانشجوی کارشناسی ارشد آبخیزداری دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

آب به عنوان یک عامل محدودکننده در شکل دهی و تکوین فرهنگ و تمدن ایرانی، نقش تعیین کننده ای داشته است. در سالهای اخیر، کاهش ذخایر منابع آب، موجب افزایش مناقشات در زمینه بهره برداری و همچنین تخصیص آنها به ذینفعان مختلف شده است. با توجه به کمبود آب در حوزه آبخیز زاینده رود، به نظر میرسد این بحران بر الگوهای ارتباطی میان ساکنان این حوزه آبخیز تاثیر گذاشته باشد. لذا مطالعه حاضر باهدف مدیریت مناقشات منابع آب در حوزه آبخیز زاینده رود با محوریت روابط اجتماعی انجام شده و به تعیین نقاط قوت موجود در شبکه روابط اجتماعی و شناسایی قدرت های اجتماعی پرداخته است. براین اساس، داده های موردنیاز از طریق پرسشنامه و مصاحبه جمع آوری و شبکه همکاری میان افراد در راستای حل مشکل کم آبی در روستاهای هدف در حوزه آبخیز موردنظر با استفاده از نرم افزار Ucinet بررسی شد. بر اساس نتایج حاصلشده از این تحقیق، در تحلیل و بررسی پیوندهای مشارکت درسامان عرفی روستای برسیان کنشگران Ta - Ha، Ta - Na، Be - Al، درسامان عرفی روستای جور کنشگران Mo - Ta، Al - Ta، Mo - So و Ta و درسامان عرفی روستای دستچاء کنشگران Mo - Yo، Ho - Ma و Ja - Da درمجموع دارای بالاترین میزان مرکزیت درجه خروجی و مرکزیت بینابینی میباشند. این افراد در رویارویی با مناقشات از رویکرد راه حل گرایی و مصالحه و همکاری بهره میبرند؛ بنابراین به عنوان قدرتهای اجتماعی و بازوی تصمیم گیری شناخته شده و در هماهنگی افراد و سرعت تبادل منابع و اجرای هرچه بهتر حکمرانی و حل مناقشات و اختلافات در زمینه منابع آب نقش اساسی ایفا میکنند. همچنین نتایج آزمون آماری کروسکال والیس بیانگر وجود ارتباط معنادار بین قدرت اجتماعی و نوع رفتار همکارانه در منطقه مورد مطالعه میباشد و بر این اساس میتوان اذعان داشت قدرتهای اجتماعی در ایجاد و تقویت رفتار همکارانه در موقعیتهای مناقشه و اختلاف بر سر آب نقش منحصر به فرد و کلیدی دارند.

کلمات کلیدی:

الگوی رفتاری ذینفعان، حل مناقشات، حوزه آبخیز زاینده رود، تحلیل شبکه اجتماعی، مرکزیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1477422>

